

Civilret

Kumulation af udenretlige inddrivelsesomkostninger og omkostninger ved indenretlig behandling af inkassosager – hvad er gældende ret?

Af advokat Karsten N. Müller, næstformand i foreningen Danske *INKASSO*advokater

I artiklen, der er blevet opdateret den 30. juli 2004 grundet Vestre Landsrets kendelse af 28. juni 2004, behandles den seneste landsretspraksis vedrørende kumulation i inkassosager, idet der nu foreligger indbyrdes modstridende afgørelser fra de to landsretter om dette spørgsmål. Der gives dernæst en redegørelse for forfatterens erfaringer med visse byretters praksis på området.

Indledning

I det følgende vil jeg anvende begrebet kumulation som udtryk for det forhold, at der ved afsigelse af udeblivelsesdom i en almindelig inkassosag tilkendes både omkostninger ved udenretlig inddrivelse i henhold til rentelovens § 9 a, jf. bek. nr. 60112.7.2002, § 3, jf. bilag 1, og omkostninger ved den indenretlige behandling efter landsretspræsidenternes vejledende takster.

Det er den almindelige opfattelse, at retstilstanden på dette område er usikker. Dette er jeg enig i, idet der nu foreligger åbenbart indbyrdes modstridende afgørelser om kumulation fra de to landsretter. Efter en periode med tvivlsomme fortolkninger i visse byretter af landsretternes tilkendegivelser i beslægtede sager, er det nu klart, at retstilstanden er uafklaret.

I min fremstilling vil jeg undlade at kommentere, om de refererede landsretsafgørelser efter min opfattelse er "rigtige". Mit ærinde i denne artikel er alene at påvise, om landsretterne har udtalt sig ensartet om kumulation eller ikke. Desværre vil min analyse ikke kunne bidrage til en mere ensartet retstilstand på dette område.

Min fremstilling vil endvidere indskrænke sig til kun at behandle spørgsmålet om kumulation, selvom flere af de citerede afgørelser berører andre emner af interesse.

UfR 2004.235 V – Vestre Landsrets dom af 31. oktober 2003 i ankesag B-0043-03

Efter min opfattelse var dette de facto den eneste landsretsafgørelse om kumulation frem til den 14. juni 2004. Vestre Landsret tilkendte fulde udenretlige og fulde indenretlige sagsomkostninger.

Sagen vedrørte et krav på 112.139,36 kr. Sagsøger havde for byretten bl.a. nedlagt påstand om at blive tilkendt udenretlige inkassoomkostninger med 2.700 kr. De udenretlige inddrivelseskridt kan efter det i sagsreferaterne og det for mig på tredjehånd oplyste ikke antages at gå udover almindelig ekspedition af en inkassosag. Der var tale om en ukompliceret inkassosag, som ikke kan antages at have medført noget merarbejde. Der havde ikke været tale om fremmedinkasso hos andre end sagsøgerens advokat.

Retten i Brønderslev afsagde udeblivelsesdom, og anførte med hensyn til sagsomkostningerne, at disse efter landsretspræsidenternes vejledende takster for inkassosager dækker sagsomkostninger for hele inkassoforløbet fra modtagelse af sagen, til sagen er endeligt afgjort. På denne baggrund, og da det var sagsøgers advokat, der havde forestået den udenretlige inddrivelse, tillagdes der alene sagsøger sædvanlige sagsomkostninger efter de vejledende takster.

Landsretten konstaterede, at ankesagen vedrørte rentekravet og kravet om godtgørelse for udenretlige inddrivelsesomkostninger.

For landsretten afgav appellanten et processkrift, hvori der blandt andet redegjordes således for de udenretlige inddrivelseskridt: *"Da appellanten ikke modtog sit tilgodehavende fra indstævnte på trods af fremsendte rykkerskrivelser herom, overgav appellanten sagen til sin advokat. Denne forsøgte at inddrive tilgodehavendet udenretligt ved fremsendelse af rykkerskrivelser af henholdsvis 11. oktober 2002 og 28. oktober 2002 samt fremsendelse af udkast til frivilligt forlig (- - -)."*

Om omkostningsspørgsmålet udtalte landsretten: *"Ved rentelovens § 9 a blev der tilvejebragt en udvidet adgang for en fordringshaver til at opnå dækning for omkostninger også vedrørende de udenretlige*

inddrivelsesskridt, som fordringshaveren har foretaget i anledning af skyldnerens misligholdelse. I overensstemmelse hermed må rentelovens § 9 a, stk. 4, forstås således, at bestemmelsen alene præciserer, at der ikke ved lovændringen er sket indskrænkning i retsplejelovens kap. 30 for domstolenes fastsættelse af sagsomkostninger i forbindelse med indenretlig inddrivelse af fordringer. Herefter og efter den redegørelse for de udenretlige inddrivelsesskridt, som appellanten har givet, tager landsretten også den del af påstanden, som angår udenretlige inddrivelsesomkostninger, til følge." Sagsøger blev derefter tilkendt fulde udenretlige inddrivelsesomkostninger i henhold til bek. nr. 601 af 12.7.2002, § 3, jf. bilag 1, som påstået med 2.700 kr. og derudover omkostninger for den indenretlige behandling af sagen.

Vestre Landsret statuerede, at når der er nedlagt påstand om tilkendelse af omkostninger for den udenretlige inddrivelse, og når der er afgivet en redegørelse for de udenretlige inddrivelsesskridt, skal der tilkendes sagsøger både fulde udenretlige og fulde indenretlige sagsomkostninger (kumulation), uanset at den udenretlige inddrivelse har været foretaget af sagsøgers advokat, uanset at der har været tale om en almindelig og ukompliceret inkassosag, uanset at de udenretlige inddrivelsesskridt ikke kan antages at gå udover almindelig ekspedition af en inkassosag og (må man forstå) uanset om der er fremlagt dokumentation for de udenretlige inddrivelsesskridt.

UFR 2004.689 Ø – Østre Landsrets kendelse af 12. november 2003 i kæresag B-2655-03

Denne afgørelse er af flere byretter set som et signal fra Østre Landsret om, at man ikke er enig i Vestre Landsrets afgørelse om kumulation. Det er min opfattelse, at der ikke er belæg for en sådan fortolkning af afgørelsen. Spørgsmålet er nu kun af akademisk interesse, idet Østre Landsret som nedenfor redegjort udtrykkeligt har modsat sig kumulation ved kendelse afsagt den 14. juni 2004.

Forhandlingsmaksimen

Når man læser nedennævnte dom afsagt af Vestre Landsret den 5. april 2004, må man have denne processuelle regel i erindring.

Retsplejelovens § 338 slår fast, at retten ikke kan tilkende en part mere, end han har påstået, og at retten kun kan tage hensyn til anbringender, som parten har gjort gældende, eller som ikke kan frafalde. Ved siden af dette grundlæggende princip gælder dog en forpligtelse for retten til i et vist omfang at bidrage til sagens oplysning og vejlede en part, der ikke møder ved advokat, jf. retsplejelovens § 339. Men den altovervejende hovedregel er, at retten skal træffe sin afgørelse på grundlag af parternes påstande, anbringender og beviser, og at retten hverken har ret eller pligt til selv at indrage yderligere processtof af denne art i sagen, jf. Bernhard Gomard, Civilprocessen, 5. reviderede udgave, p. 429ff.

Vestre Landsrets dom af 5. april 2004 i ankesag B-1470-03 (utrykt)

Denne sag er af enkelte byretter udtrykkeligt taget til indtægt for, at Vestre Landsret havde frafaldet synspunktet om kumulation og indtog den stik modsatte holdning. Det er min opfattelse, at der ikke var belæg for en sådan fortolkning af afgørelsen, og Vestre Landsrets nedennævnte afgørelse af den 28. juni 2004 bekræfter denne opfattelse. Uanset at retstilstanden for så vidt angår Vestre Landsret nu er afklaret, vil jeg bidrage med min fortolkning som kan have interesse set i lyset af en række byretters helt anderledes opfattelse.

Sagen vedrørte et krav på 15.531,98 kr. Sagsøger havde for byretten nedlagt påstand om betaling af gebyr for to rykkere, der var fremsendt af sagsøgerens advokat. Den ene rykker var fremsendt forinden kravet blev taget til inkasso. Det andet rykkergebyr blev opkrævet for fremsendelse af inkassopåkravet, hvori advokaten tillige opkrævede sædvanlige inkassoomkostninger. Sagsøger havde ikke nedlagt påstand om kumulation.

Retten i Aalborg afsagde udeblivelsesdom og tilkendte omkostninger efter landsretspræsidenternes vejledende takster, idet kravet om betaling af de to rykkergebyrer blev afvist.

Landsretten konstaterede, at ankesagen angik "*...alene kravet om godtgørelse for to rykkergebyrer a 100 kr. jf. rentelovens § 9 b, stk. 2.*"

Landsretten udtalte videre: "*Efter rentelovens § 9 b, stk. 4, gælder retsplejelovens regler om*

sagsomkostninger ved retslig inddrivelse. I retssager som den foreliggende, hvor der som følge af (sagsøgt) manglende indlevering af svarskrift afsiges udeblivelsesdom, fastsættes sagsomkostningerne i praksis med udgangspunkt i landsretspræsidenternes vejledende satser for inkassosager. Disse satser er fastsat således, at salæret omfatter såvel den indenretlige inddrivelse af kravet som det arbejde, en advokat typisk vil have udført før sagen bliver indbragt for retten, herunder fremsendelse af rykkere. ... Den udenretlige inddrivelse af kravet er foretaget af den advokat, der har indbragt sagen for retten. På denne baggrund tiltrædes det, at der ikke er grundlag for at forhøje de sagsomkostninger, som (sagsøger) er tilkendt med rykkergebyr fastsat efter rentelovens § 9 b, stk. 1 og 2. Landsretten tager herefter ikke stilling til, om det andet rykkergebyr er opkrævet med rette." Herefter stadfæstede landsretten byrettens omkostningsafgørelse.

Det er min opfattelse, at denne landsretsafgørelse ikke vedrører spørgsmålet om kumulation. Vestre Landsret udtaler udtrykkeligt, at sagen alene vedrører, om sagsøger kunne opnå omkostningsdækning udover landsretspræsidenternes vejledende takster for to rykkere, som sagsøgers advokat havde fremsendt forinden stævning blev indleveret. Vestre Landsret havde i henhold til forhandlingsmaksimen heller ikke mulighed for at tage stilling til spørgsmålet om kumulation, da dette spørgsmål ikke var rejst af nogen part – sagsøger havde alene nedlagt påstand om at blive tilkendt rykkergebyrer udover de i øvrigt af retten tilkendte sagsomkostninger.

Landsrettens udtalelse om at landsretspræsidenternes vejledende takster "...er fastsat således, at salæret omfatter såvel den indenretlige inddrivelse af kravet som det arbejde, en advokat typisk vil have udført før sagen bliver indbragt for retten, herunder fremsendelse af rykkere" må i overensstemmelse med forhandlingsmaksimen og på baggrund af samme landsrets klare afgørelse om kumulation godt 5 måneder tidligere forstås meget snævert. Landsretten tager kun stilling til, om sagsøger udover de tilkendte inddrivelsesomkostninger (in casu alene efter de vejledende takster, da der ikke var nedlagt påstand om kumulation) kan få tilkendt gebyr efter rentelovens § 9 b for en rykker afsendt af sagsøgers advokat forinden kravet blev taget til inkasso.

Landsretten kan meget vel have anlagt det synspunkt, at der er væsentlig og principiel forskel på, om sagsøger påstår sig tilkendt omkostninger for udenretlig inddrivelse i henhold til rentelovens § 9 a (kumulation) eller om sagsøger udover de i øvrigt af retten tilkendte sagsomkostninger påstår sig tilkendt rykkergebyrer i henhold til rentelovens § 9 b for rykkere fremsendt af sagsøgers advokat. Baggrunden for og hensynet bag de to regelsæt er nemlig vidt forskellige.

Rentelovens § 9 b blev indført for at begrænse en kreditors adgang til at opkræve rykkergebyrer, efter at Vestre Landsret i sagen UfR 2000.2497V havde tilsidesat fogedretternes opfattelse af niveauet for rimelige aftalte rykkergebyrer i forbrugerforhold. I stedet for at udnytte den meddelte tredjeinstansbevilling, tog Forbrugerombudsmanden initiativ til den lovændring, hvorved der med rentelovens § 9 b blev etableret et lovfæstet loft over aftalte rykkergebyrer m.v. i forbrugerforhold.

Ved rentelovens § 9 a blev der tilvejebragt en *udvidet* adgang for en fordringshaver til at opnå dækning for omkostninger også vedrørende de udenretlige inddrivelsesskridt, som fordringshaveren har foretaget i anledning af skyldnerens misligholdelse. Lovændringen kom til veje på grundlag af et EU direktiv, der havde til formål at harmonisere retstilstanden på dette område.

Man kunne principielt godt forestille sig, at Vestre Landsret efter få måneder ønskede at træde tilbage fra det princip om kumulation, som landsretten fastslog den 31. oktober 2003, men det er vel ikke udpræget sandsynligt. Som anført nedenfor, har Vestre Landsret da også fastholdt sit grundsynspunkt om kumulation i en afgørelse afsagt den 28. juni 2004.

Østre Landsrets kendelse af 14. juni 2004 i ankesag B-1566-04 (utrykt)

Ved denne afgørelse afviste Østre Landsret udtrykkeligt kumulation.

Sagen vedrørte et krav på 26.895,07 kr. Sagsøger havde for byretten bl.a. nedlagt påstand om at blive tilkendt udenretlige inkassoomkostninger med 1.600 kr. De udenretlige inddrivelsesskridt kan efter sagsreferaterne ikke antages at gå udover almindelig ekspedition af en inkassosag. Der var tale om en ukompliceret inkassosag, som ikke kan antages at have medført noget merarbejde. Der havde ikke været tale om fremmedinkasso hos andre end sagsøgerens advokat.

Retten i Tårnby afsagde udeblivelsesdom, og anførte med hensyn til sagsomkostningerne, at sagsøger ikke havde godtgjort, at der var foretaget inkassoskridt udover det sædvanlige arbejde ved advokatens

udenretlige og indenretlige inkasso, hvorfor der ikke kunne tilkendes omkostninger udover landsretspræsidenternes vejledende takster. Byretten henviste i den forbindelse til ovenfor omtalte UfR 2004.689 Ø.

I kæreskriftet redegjorde appellanten således for de udenretlige inddrivelsesskridt: "*Undertegnede kontor har efter, at fordringen mod indkærede blev taget til inkassation foretaget udenretlige inddrivelsesskridt i form af fremsendelse af påkravsskrivelse, udarbejdelse af ubetinget skylderklæring samt opfordring til debitor om at fremkomme med et rateopdelt afviklingstilbud ... Idet debitor ikke har reageret herpå, er der flere gange forgæves forsøgt at opnå telefonisk kontakt til debitor. Efterfølgende er der udtaget stævning i sagen..*"

Kærende henviste til støtte for påstanden til UfR 2004.235 V. Kærende bestred, at der skulle være hjemmel til at kræve inkassoskridt "udover det sædvanlige" som betingelse for kumulation. Endelig bestred kærende med henvisning til forhandlingsmaksimen, at afgørelsen gengivet i UfR 2004.689 Ø tog stilling til spørgsmålet om kumulation.

Østre Landsret udtalte: "*Det følger af retsplejelovens § 312, at den tabende part som udgangspunkt er pligtig at betale sagsomkostninger til modparten, herunder et passende beløb til dækning af udgift til advokatsalær.*"

I sager som den foreliggende, hvor kærende er repræsenteret ved advokat og indkærede er dømt som udebleven, tilkendes sagsomkostninger efter fast praksis med udgangspunkt i de af landsretspræsidenterne fastsatte vejledende satser for inkassosager, idet der tages hensyn til sagens omfang, beskaffenhed og kompleksitet.

Det omkostningsbeløb, der med udgangspunkt i de vejledende satser skal tilkendes kærende som den vindende part, skal dække såvel advokatens rimelige salær for dennes arbejde med både udenretlig og indenretlig inddrivelse som retsafgift.

Det følger af forarbejderne til lov nr. 379 af 6. juni 2002, at rentelovens § 9 a og § 9 b om fordringshaverens adgang til at kræve betaling hos skyldneren af omkostninger til udenretlig inddrivelse ikke griber ind i retsgrundlaget for domstolens fastsættelse af sagsomkostninger i forbindelse med indenretlig inddrivelse af fordringer, jf. herved også rentelovens § 9 a, stk. 4.

Herefter og henset til det oplyste om omfanget af advokatens arbejde med inddrivelse af fordringen finder landsretten ikke grundlag for at forhøje de tilkendte sagsomkostninger. "

Østre Landsret statuerede, at uanset der er nedlagt påstand om tilkendelse af omkostninger for den udenretlige inddrivelse, og uanset der er afgivet en redegørelse for de udenretlige inddrivelsesskridt, skal der ikke tilkendes sagsøger både fulde udenretlige og fulde indenretlige sagsomkostninger (kumulation), når den udenretlige inddrivelse har været foretaget af sagsøgers advokat, når der har været tale om en almindelig og ukompliceret inkassosag, hvor de udenretlige inddrivelsesskridt ikke kan antages at gå udover almindelig ekspedition af en inkassosag og (må man forstå) uanset om der er fremlagt dokumentation for de udenretlige inddrivelsesskridt.

Denne afgørelse er således i direkte modstrid med Vestre Landsrets afgørelse gengivet i UfR 2004.235 V. I skrivende stund er jeg ikke bekendt med, om der er søgt tilladelse til at indbringe afgørelsen for Højesteret.

Vestre Landsrets dom af 28. juni 2004 i ankesag B-2601-03 (utrykt)

Ved denne afgørelse fastholdt Vestre Landsret udtrykkeligt kumulation, dog med den væsentlige modifikation, at kumulation ikke nødvendigvis medfører tilkendelse af sagsomkostninger med det fulde beløb efter landsretspræsidenternes vejledende takster.

Sagen vedrørte et krav på 41.381,39 kr. I hovedstolen indgik bl.a. 2.000 kr. (inkl. moms) til dækning af udenretlige inddrivelsesomkostninger. Det fremgår udtrykkeligt, at sagens omfang, beskaffenhed og kompleksitet ikke afveg fra sædvanlige inkassosager, og at samme advokat havde forestået både den udenretlige og den indenretlige inddrivelse.

Retten i Århus afsagde udeblivelsesdom, og anførte med hensyn til sagsomkostningerne, at sagsøger

måtte dække sine omkostninger ved den udenretlige inddrivelse af de tilkendte indenretlige omkostninger, som blev fastsat efter landsretspræsidenternes vejledende takster. Byretten begrundede sin omkostningsafgørelse med, at den samme advokat havde forestået den udenretlige såvel som den indenretlige inddrivelse.

For landsretten påstod appellanten sig tilkendt fuld kumulation, altså fulde udenretlige og fulde indenretlige sagsomkostninger.

Om kumulation udtalte Vestre Landsret for det første: "*Efter rentelovens § 9 a har appellanten krav på rimelige og relevante udenretlige inddrivelsesomkostninger. Det krævede beløb på 2.000 kr. incl. moms må anses for rimeligt, jf. lovens § 9 a, stk. 3, og bekendtgørelse nr. 601 12.7.2002 om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling, § 3. Appellantens krav på betaling af omkostninger ved udenretlig inddrivelse af fordringen følger direkte af bestemmelserne i rentelovens § 9 a og b og udgør således et selvstændigt formueretligt krav. Appellanten har derfor krav på dette beløb, uanset at der tilkendes sagsomkostninger efter retsplejelovens regler om sagsomkostninger, jf. rentelovens § 9 a, stk. 4.*"

Dernæst fremkom Vestre Landsret med følgende udtalelse, som tilfører spørgsmålet om kumulation en ny vinkel: "*Med hensyn til sagsomkostninger for byretten bemærkes, at der efter udformningen af rentelovens § 9 a, stk. 1 og 4, samt forarbejderne hertil, ikke findes at være tilstrækkeligt grundlag for, at der i almindelighed i tilfælde, hvor samme advokat er benyttet ved de udenretlige og de indenretlige inddrivelsesskridt, tilkendes fulde sædvanlige omkostninger ved siden af omkostninger efter § 9 a, stk. 1. Der må derfor ved fastsættelsen af sagsomkostninger i forbindelse med en udeblivelsesdom tages hensyn til et beløb, der er opkrævet efter rentelovens § 9 a, stk. 1. Da der ikke af appellanten er påvist særlige omstændigheder ved inddrivelsen i det foreliggende tilfælde, fastsætter landsretten herefter omkostningsbeløbet for byretten til 2.000 kr.*"

Landsretten gav derefter appellanten medhold i påstanden om udenretlige inddrivelsesomkostninger med 2.000 kr. og tilkendte dertil indenretlige omkostninger for byretten med 2.000 kr.

I henhold til landsretspræsidenternes vejledende satser fastsættes de indenretlige sagsomkostninger i en sag med en hovedstol på 41.381,39 kr. ud fra en middelværdi på 4.000 kr. inklusive moms.

Vestre Landsret statuerede, at når der er nedlagt påstand om tilkendelse af omkostninger for den udenretlige inddrivelse, og når der er afgivet en redegørelse for de udenretlige inddrivelsesskridt, skal der tilkendes sagsøger både udenretlige og indenretlige sagsomkostninger (kumulation), uanset at den udenretlige inddrivelse har været foretaget af sagsøgers advokat, uanset at der har været tale om en almindelig og ukompliceret inkassosag, uanset at de udenretlige inddrivelsesskridt ikke kan antages at gå udover almindelig ekspedition af en inkassosag og (må man forstå) uanset om der er fremlagt dokumentation for de udenretlige inddrivelsesskridt.

Om omkostningsfastsættelsen statuerer Vestre Landsret, at der skal tilkendes fulde udenretlige sagsomkostninger i overensstemmelse med bek. nr. 601 af 12. juli 2002, § 3 i en almindelig inkassosag, men at der som udgangspunkt ikke skal tilkendes fulde indenretlige sagsomkostninger efter landsretspræsidenternes vejledende takster, når den udenretlige inddrivelse har været foretaget af sagsøgers advokat, og når der ikke kan påvises "særlige omstændigheder ved inddrivelsen".

Landsretten tilkendegiver med andre ord, at der kan tilkendes fulde indenretlige sagsomkostninger, hvis der kan påvises "særlige omstændigheder ved inddrivelsen", uanset at den udenretlige inddrivelse har været foretaget af sagsøgers advokat

Oplevelser i byretterne

Afslutningsvis vil jeg kortfattet redegøre for og kommentere de begrundelser, som en del byretter i min erfaring anvender i forbindelse med afvisning af en nedlagt påstand om kumulation.

Mine registrerede aktuelle erfaringer med byretternes praksis omfatter i alt 26 udeblivelsesdomme afsagt i perioden maj – juni 2004 af 17 byretter landet over. Heraf tilkender 8 retter fuld kumulation mens 8 retter (herunder retten i Brønderslev) afviser kravet. Københavns Byret udmærker sig derved, at en enkelt dommer har tilkendt fuld kumulation, mens andre 3 dommere og 1 retsassessor har afvist kravet. Der kan ikke påvises nogen geografisk betinget tendens i spørgsmålet, der tilsyneladende har delt

landets byretter på samme måde som det har delt landsretterne.

De pådømte inkassosager er umiddelbart sammenlignelige med den sag, der lå til grund for UfR 2004.235 V. I de indleverede stævninger er der nedlagt påstand om betaling af omkostninger ved udenretlig inddrivelse med konkret beløbsangivelse, og der er givet følgende enslydende redegørelse for de udenretlige inddrivelsesskridt: " *Efter sagens modtagelse til inkasso har sagsøgers advokat foretaget sædvanlige undersøgelser af sagsøgte's identitet, hæftelsesforholdene og fordringens retskraft.*

Sagsøgers advokat har derefter ved brev af ... opfordret sagsøgte til indenfor 10 dage at betale beløbet og oplyst, at det angår den i ovenstående sagsfremstilling omhandlede fordring. Sagsøgte er i brevet gjort bekendt med, at overskridelse af betalingsfristen medfører, at der uden varsel vil blive indgivet stævning med yderligere omkostninger for sagsøgte til følge. Sagsøgte blev samtidig opfordret til indenfor samme frist at fremkomme med forslag til skyldens afvikling.

Derudover har sagsøgers advokat udarbejdet og fremsendt forlig på domsvilkår (skylderklæring), idet sagsøgte er opfordret til at underskrive forliget, således at retssag kunne undgås.

Da sagsøgte ikke har reageret trods gentagne påkrav, er nærværende stævning nødvendiggjort.

Der er afgivet påkrav i henhold til § 3 i Bekendtgørelse nr. 601 af 12. juli 2002, og Inkassolovens § 10 er opfyldt."

Byretternes præmisser for at afvise kumulation i forbindelse med afsigelse af udeblivelsesdom omfatter følgende elementer, enten i sammenhæng eller som eneste begrundelse:

- Landsretspræsidenternes vejledende takster omfatter efter fast retspraksis som udgangspunkt hele inkassoforløbet fra sagens modtagelse til sagens afgørelse.

Til det er der at sige, at denne faste retspraksis i alt væsentligt ligger forud for rentelovens § 9 a og UfR 2004.235 V, som netop tilsidesatte den pågældende faste praksis. Selv langvarig og fast retspraksis må vige for lovændringer og modstridende præjudikater fra højere ret. Østre Landsrets afgørelse af den 14. juni 2004 legitimerer nu afvisning af kumulation med denne begrundelse, mens Vestre Landsrets afgørelse af 28. juni 2004 fastholder princippet om kumulation.

- De udenretlige inddrivelsesskridt er forestået af sagsøgers advokat. Der har ikke været tale om fremmedinkasso hos andre end sagsøgers advokat.
- De udenretlige inddrivelsesskridt kan ikke antages at gå ud over almindelig ekspedition af en inkassosag.
- Der er tale om en ukompliceret inkassosag, som ikke kan antages at have medført noget merarbejde.

Disse begrundelser må, uanset om de anvendes selvstændigt eller flere i forening, anses for at være i strid med UfR 2004.235 V, som netop indeholdt alle de anførte elementer. Afvisning af kumulation på dette grundlag har nu støtte i Østre Landsrets afgørelse af den 14. juni 2004, mens Vestre Landsrets afgørelse af 28. juni 2004 fastholder grundprincippet om kumulation.

- "Sagsøger ses ikke at have redegjort for berettigelse til udenretlige inkassoomkostninger..."

Denne begrundelse er i de konkrete tilfælde simpelt hen forkert, og må bero på manglende omhyggelighed i læsning af den indleverede stævning. Alternativet er værre.

- "Yderligere (sagsomkostninger) er ikke begrundet i sagsfremstillingen og det i øvrigt fremkomne."
- "Der er ved dommen tillagt sagsøgeren sædvanlige sagsomkostninger."

Sådanne formuleringer kan ikke med rimelighed anses for at opfylde de mest basale krav til en begrundelse, og er formentlig i strid med retsplejelovens § 218, stk. 1.

En enkelt byret har rejst krav om fremlæggelse af dokumentation for de udenretlige inddrivelsesskridt. Dette må være i strid med det princip, som lå til grund for en del af afgørelsen UfR 2004.689 Ø, hvor det

blandt andet blev slået fast, at når sagsøgte udebliver, kan retten ved sin bevisbedømmelse lægge sagsøgers oplysning om at Inkassolovens § 10 er opfyldt til grund. Der er ingen grund til at antage, at der skulle gælde et andet beviskrav, når det drejer sig om sagsøgers erklæring om de (øvrige) udenretlige inddrivelseskridt. Hverken i sagen UfR 2004.235 V eller i den utrykte Østre Landsrets kendelse af 14. juni 2004 omtales eventuel dokumentation, hvorfor dette ikke kan antages at have dannet grundlag for landsretternes afgørelse.

Konklusion

Efter en periode med usikkerhed og tvivlsomme fortolkninger af landsretternes tilkendegivelser kan det nu endegyldigt konstateres, at landsretterne er indbyrdes uenige i dette spørgsmål. Retstilstanden er således for alvor uafklaret, hvorfor det hidtil kendte mønster i byretterne må forventes at ville fortsætte. Dette er i sagens natur ikke acceptabelt, og et klart præjudikat imødeses med længsel, formentlig af alle aktører.

Dokument id: 1-2004-2982

Forfatter: Karsten N. Müller